

PERK: Eszköztár prevenciós programok tervezéséhez és értékeléséhez

**Prevenziós programok tervezése és értékelése
Nemzeti Drog Fókuszpont szakmai találkozó
2013. március 19.**

Drog, Adat, Döntés

Mi a PERK?

Prevention Evaluation Resource Kit – EMCDDA kézikönyv (2010)

- prevenciós alapelvek, tervezési szabályok és értékelési tanácsok gyűjteménye
- mely hangsúlyozza a tervezés és értékelés összefüggő voltát

Miben nyújt segítséget a kiadvány?

- tervezési kalauz
- tudományos alap – bizonyítékok működő gyakorlatokra; elméletek
- keretrendszer – logikai modell
- anyagok – letölthető dokumentumok, linkek, hivatkozások

Kinek szól?

- **a prevenciós politika kidolgozóinak**, mert információt szolgáltat például arról, mely stratégiák bizonyultak hatékonynak a gyakorlat során vagy mi alapján állapíthatják meg, hogy egy adott program logikus és jól felépített-e
- **a prevencióval foglalkozó szakembereknek és program-fejlesztőknek**, mert nagyon sok szakirodalmat, elméletet, hivatkozást és értékelési eszközt tartalmaz

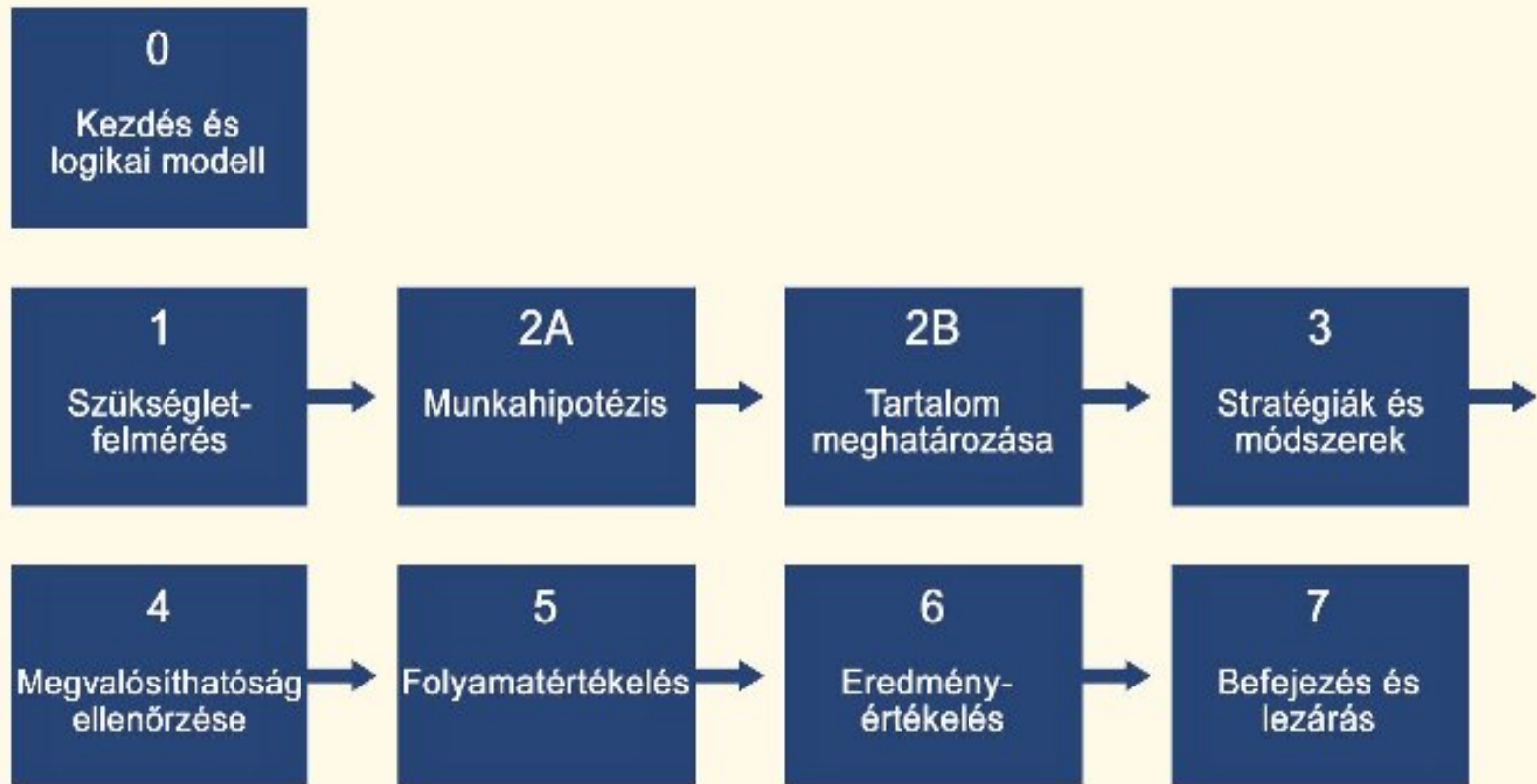
A PERK felépítése

A prevenciós program élelciklusához igazodva valamennyi projektszakasz leírása az alábbi felépítést követi:

- a projektszakasz szükségességének indoklása
- mi várható megfelelő kivitelezés esetén
- mi várható nem megfelelő kivitelezés esetén
- „ellenőrző” kérdések
- elméletek, bizonyítékok, módszerek
- indikátorok
- linkek, hivatkozások további felhasználható forrásokra
- példa program

A prevenciós program életciklusa

A PERK szerkezete

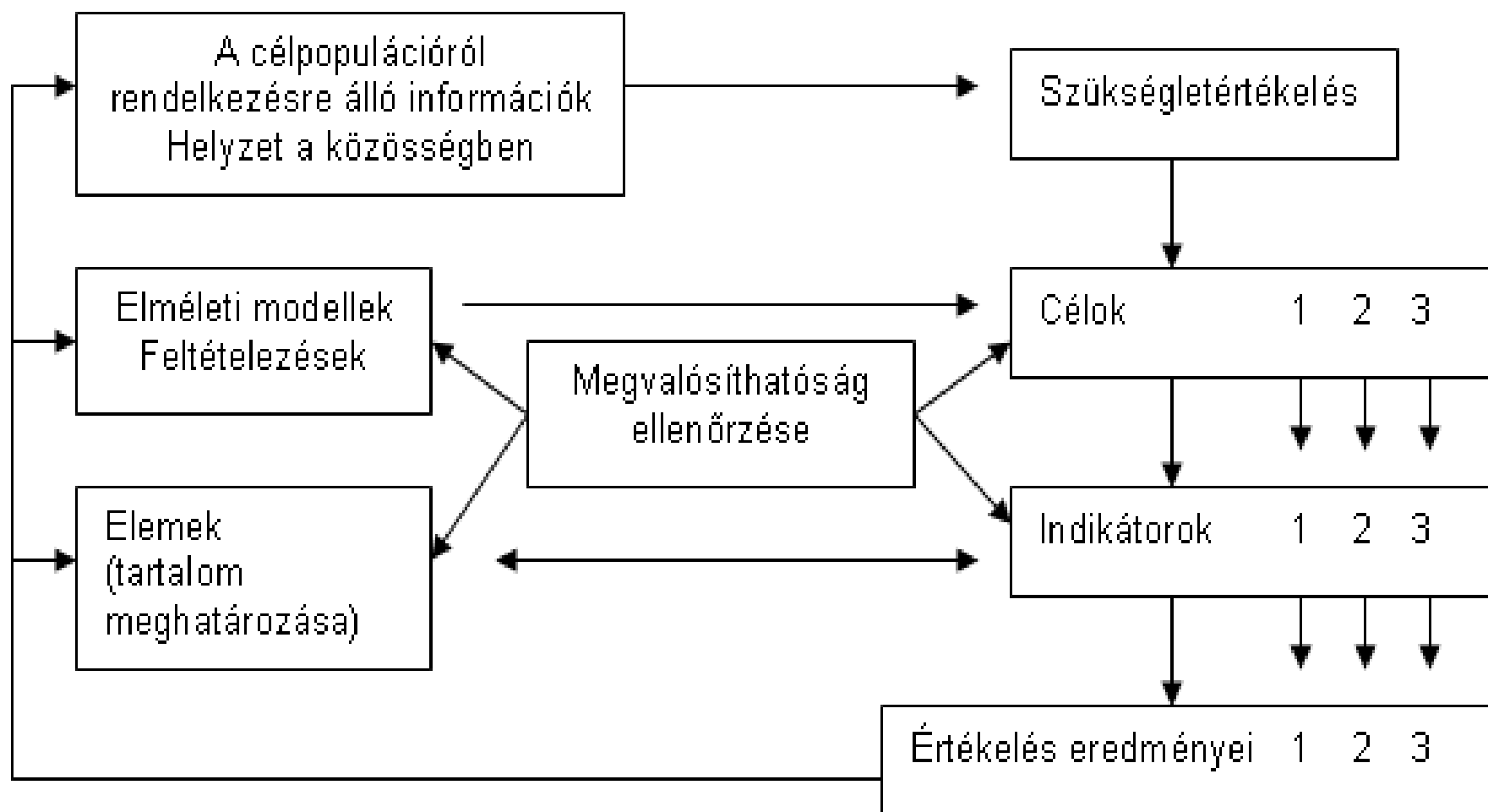
Logikai modell

A program **folyamatábra-szerű**, grafikai megjelenítése, amely bemutatja a program **legfontosabb elemeit** és az elvárt **eredményeket**, valamint az elemek és az eredmények között fennálló **logikai kapcsolatot**.

Programok leírása általában 4 jellemző mentén:

- a környezet
- a program alapját képező elmélet és feltételezések
- a beavatkozás
- az eredmények

Logikai modell

A PERK szerkezete

0

Kezdés és
logikai modell

1

Szükséglet-
felmérés

2A

Munkahipotézis

2B

Tartalom
meghatározása

3

Stratégiák és
módszerek

4

Megvalósíthatóság
ellenőrzése

5

Folyamatértékelés

6

Eredmény-
értékelés

7

Befejezés és
lezárás

Szükségletfelmérés meghatározása és indoklása

- Adatgyűjtés a problémáról
- Beavatkozást hátráltató és segítő tényezők azonosítása
- Cél: beavatkozás szükségességének igazolása; beavatkozás megfelelő típusának azonosítása, kiválasztása; általános cél meghatározása

Logikai modell kulcskérdés:

A bemutatott adatok igazolják-e a beavatkozás szükségességét?
Milyen beavatkozás szükséges?

Jól végzett szükségletfelméréssel elérhető :

- általános cél megfogalmazása
- legmegfelelőbb beavatkozás-típus kiválasztása
- célcsoportról részletes ismeretek
- jól megindokolható lesz a beavatkozás

Várható akadályok szükségletfelmérés hiányában:

- célpopuláció problémáinak, szükségleteinek félreértelmezése
- várt hatások irreális becslése
- nehezebb támogatást szerezni
- célcsoport támogatását nem sikerül megnyerni
- célkitűzések nem lesznek relevánsak és/vagy mérhetőek

Ellenőrző kérdések:

Milyen jelenséget kíván megelőzni a beavatkozás?

Az érintettek jellemzői miben térnek el a nem érintettektől?

Hol fordul elő a jelenség és hol nem?

Mióta ismert a jelenség?

Mivel magyarázható a jelenség kialakulása/ fennmaradása?

Hány embert érint a jelenség?

Mivel magyarázza a beavatkozás szükségességét? Hogyan alakul a jelenség, ha nem tesznek semmit?

Elméleti háttér

Alkalmazott módszer: kvalitatív kutatás, esettanulmány stb.

Helyzeteleírás: epidemiológiai jellemzők, szociális körülmények

Lehetséges indikátorok

- kábítószeres hozzáférhetősége (vélt/valós), ára
- szoc.demográfiai indikátorok
- szerhasználattal összefüggő bűncselekmények
- jogszabályi háttér
- ifjúsági médiával kapcsolatos információk
- kábítószerrel összefüggő halálozás
- különböző szerek első használatának életkora
- stb.

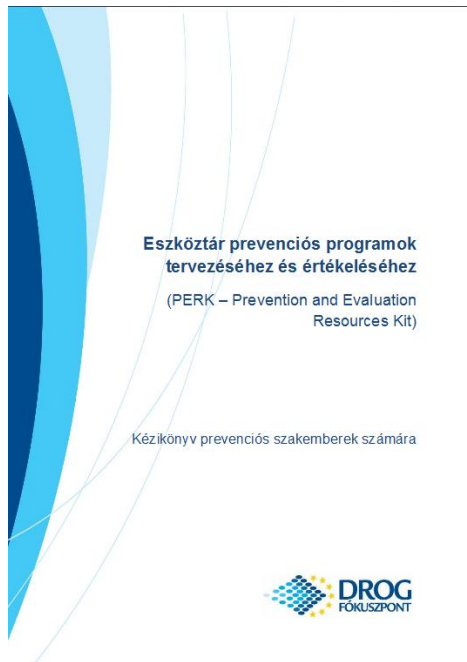
Példa program

PERK angol nyelven:

<http://www.emcdda.europa.eu/publications/perk>

PERK magyar nyelven:

http://drogfokuszpont.hu/wp-content/uploads/perk_manual_HUN.pdf

Köszönöm a figyelmet!

Port Ágnes

Nemzeti Drog Fókuszpont

port.agnes@oek.antsz.hu